

42594

KMETSKI LIST

Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za ino-
zemstvo letno 50 Din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj
se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in
uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59.
Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

Več poguma!

Ne tajimo, da je dandanes življenje težko in da je boj za vsakdanji kos kruha hud, za mnogo ljudi skoro prehud. Tak položaj, ko človek ne vé, kje bo jutri spal ali kaj bo nesel v usta, res ne ustvarja dobre volje in ne vzbuja posebnega veselja do dela, pač pa rodi malodušnost ali pa celo obup. Taki malodušnejši in obupanci so zelo nesrečni ljudje, ker se najde zanje težko kakšna pomoč: malodušnej stoka naprej, češ, saj itak vse skupaj nič ne pomaga.

Takšno duševno razpoloženje naših trpinov, ki jih najdemo v vseh stanovih in poklicih dandanes več kot dovolj, pa ne more nikomur pomagati! Ravno nasprotno: še škodje, in sicer močno škoduje ne samo nam vsem, ampak predvsem obupancem samim, ker ubija v njih vsako voljo do novega dela, do novega ustvarjanja, brez katerega si nihče ne more izboljšati svojega položaja.

Nesrečnikov, ki jih je usoda bridko zadela in jih vrgla dostikrat iz življenjskih višin v globoko bedo in glad, ni manjkalo na svetu nikdar. Tudi pri nas revščina ni od danes; tudi v »starih zlatih časih« se je dogodilo, in to ne redko, da je ta ali oni prišel ob vse, da res ni mogel več naprej. Nekateri so si v svoji potrptosti zaradi nesreče, ki jih je zadela, celo vzeli življenje. Bili so pa med nesrečnejši tudi taki, ki v svoji stiski niso izgubili živcev, ampak so vsem nesrečam in nezgodam krepko in moško kljubovali in premišljevali noč in dan, kako bi se iz zagate rešili! Taki ljudje so šli na novo delo z novim pogumom v srečo in uspeh navadno ni izostal: že star pregovor pravi, da vladajo svet korajžni ljudje, »cagovci« pa nikdar!

Le ozirom se nekoliko v Ameriko, torej v deželo, kjer ni nobenih »podporc«, ampak je vsak človek prepuščen popolnoma samemu sebi. Pred leti so doživljali tamkaj silne bančne polume, ki so uničili na tisoče gospodarstev. — Ljudje, ki so se bahali včeraj še z milijoni, so bili danes berači, brez krajevarja premoženja. Zaradi tega pa niso tarnali in stokali, ampak so šli z novo korajžo na novo delo. Napeli so vse svoje sile, da so si polagoma ustvarili zopet novo existenco in prav mnogim od njih se je posrečilo, da so dosegli v razmeroma kratkem času še večje blagostanje, kakor so ga uživali prej! Taki ljudje so pravi ljudje!

Takih ljudi pa imamo pri nas žalibog bolj malo. Pri nas je zlasti dandanes kar nekaka »moda«, da mora vsak stokati in obupavati, tudi tisti, katerim to ni ravno treba! In če se oglasi pameten človek s pošteno besedo, da tako hudo še zdavnaj ni, da bi nam grozila splošna smrt od lakote, nastane krik in vik: Bičajte ga, vraga! Kamenjajte ga! Vse izgleda tako, kakor da bi se bili ljudje na tistem domeni, da bodo vsi skupaj obupavali, tistega pa, kdor bo kazal še nekoliko volje do življenja in poguma do novega dela, da bodo kar uničili!

Brez poguma in brez resne volje do novega dela pa ne bomo prišli nikamor naprej: ne kot celota, še manj pa kot posamezniki. Res je hudo — to priznavamo — a popolnoma na tleh še nismo! In tudi če je že kdo na tleh, ima še vedno možnost, samo če ima resno voljo za to, da se dvigne in popravi in da začne znova poskušati svojo srečo.

Te dni smo pričeli novo leto in ob novem letu delajo gospodarji račune. Marsikateri račun bo žalosten; to vemo. Toda, kdor bo pregle-

doval svoje račune natanko in s premislekom, bo mogoče le našel tu ali tam nekaj, kar je on sam zakrivil! Zaradi takih napak pa še ni treba pasti v malodušnost in še manj je treba obupavati, pač pa se je treba iz spoznanih napak učiti, da se jih v bodoče izogneš!

Zato pravimo ob novem letu: Več korajže in manj malodušnosti! Revež, ki ves dan stoka, nima niti vinarja več v žepu po stokanju kakor je imel pred stokanjem. Kdor pa si ohrani pogum in nekoliko dobre volje, pa magari po sili, temu pojde vsako delo laže od rok in bo dosegel gotovo tudi večji ali manjši uspeh, in kar je največ vredno: dosegel ga bo sam, iz svoje moči in z lastnim delom in trudom!

Ali „politika“ — ali kruh?

(Dopis z dežele)

Preteklo leto je bilo drugod in pri nas predvsem politično leto. V ospredju javnega zanimanja so stala skoraj samo politična vprašanja in »glasila javnega mnenja« so obravnavala večinoma le vprašanja o razorožitvi, o glasovanju v Posarju, o izstopu Nemčije iz Društva narodov, o možnosti vojne, o madjarskem revizionizmu in tako naprej. Brali smo tudi mnogo o Japoncih in o njihovem imperializmu, brali smo o komunistih na Kitajskem, o krvavih bojih za petrolej v južni Ameriki in o preganjanju duhovnikov v Mehiki in v Nemčiji.

Vse to smo brali, zanimalo nas pa to ni, po pravici rečeno, prav nič! Ne bom rekel, da te stvari niso pomembne za tiste, ki se jih tičejo — ampak za nas? Kaj pa brigajo nas kmete komunisti na Kitajskem? To je stvar, ki naj jo opravijo pač Kitajci! Tako je tudi z vso ostalo »visokoc« politikoc.

Nočem trditi, da državniki, ki so odgovorni za usodo svojih držav, svojih političnih nalog ne bi bili dobro reševali — oni so se potrudili, da spravijo s sveta kolikor mogoče mnogo bodečega političnega trnja. Toda poleg »visoke« politike imamo še neko drugo, namreč svojo domačo politiko, ki pa ni prav nič »visoka«, ampak je čisto vsakdanja in to je po mojem politika vsakdanjega kruha! To in samo to je naša prava domača politika!

Za to našo najbolj važno politiko smo se pa preteklo leto bolj malo brigali! Ail bo to v bodočem letu boljše?

Neke vrste »visokoc« politikoc poznamo tudi mi; to je tista stara pesem o »liberalstvu«, o »klerikalstvu« in kar je še podobnih gesel. Mogoče, da je ta »visokac« politika bila nekdanj dobra, in sicer takrat, ko so bili naši želodci še kolikor toliko polni in smo imeli časa dovolj, da smo se šli tudi take »mancet«. Ti srečni časi pa so danes minili! Kmeta in delavca danes prav malo zanima, kdo je »liberalec« ali »klerikalec« — za delovne ljudi je dovolj, če vedo, da je ta ali oni človek pameten in pošten in da je do-

braga srea in bistre glave! Delovni ljudje danes ne pričakujemo rešitve iz svojega težavnega položaja od raznih »idejc«, ki so mogoče prav lepe za site ljudi, ampak nas brigajo in zanimajo v prvi vrsti naše gospodarske težave! Naša glavna »politična« skrb je dandanes naš vsakdanji kruh!

Državniki in politiki so reševali preteklo leto, kakor rečeno skoraj samo »visoko-politična« vprašanja. Kdaj se bodo pa pojavili na obzorju državniki in politiki, ki bodo hoteli in znali tudi rešiti naše glavno vprašanje: vprašanje kruha?

Gospod urednik! Če mislite, da so te moje misli prave, vas prosim, da jih objavite; mogoče se bo oglasil še kdo drugi in potem bomo videli, če imam prav ali ne.

Mestna hranilnica v Ljubljani in občina

Ljubljanska mestna občina, ki jamči za varnost vlog v ljubljanski Mestni hranilnici z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo, je te dni sklenila, da bo vrnila velik del svojega dolga Mestni hranilnici na ta način, da bo najela posojila drugod in ta denar vrnila Mestni hranilnici, da bo ta pomnožila svojo gotovino in laže začela izplačevati tudi stare vloge v polnem obsegu.

Za naše gospodarstvo je ta korak mestne občine ljubljanske velikega pomena, ker so v ljubljanski Mestni hranilnici tudi kmetje v prav znatnem številu zastopani kot vlagatelji in kot dolžniki.

Važen pa je ta korak ljubljanske občine tudi zategadelj, ker se ne bo vsled izplačevanja starih vlog vrnilo zaupanje ljudi samo v Mestno hranilnico ljubljansko, ampak tudi v druge naše denarne zavode, če bodo ljudje spoznali, da so vloge popolnoma varne. Povratek zaupanja pa pomeni začetek izboljšanja.

Samo v slogi je moč!

Leto 1934., polno usodepolnih dejstev, več žalostnih kot razveseljivih, je končano. Kriza, ki pretresa ves svet, je bila v preteklem letu za našega kmeta občutljivejša kot prejšnja leta in že ni nobenega pravega upanja, da bi se stvar obrnila za naš kmeti stan na boljše. Naš kmet v svoji potrpežljivosti molči ali pa kvečjemu nekoliko pozabavlja in trpi dalje v pričakovanju, da bo že Bog dal! Pri tem pa ne pomisli, da je in bo vedno veljal narodni izrek: Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal! Tudi sedanje krize ne bomo rešili z različnimi zakoni in uredbami od zgoraj, ampak rešil jo bo, kakor je v zadnjem letu minister gosp. Pucelj opetovano poudarjal, le celokupni narod v smotrenem sodelovanju.

V čem obstoji prav za prav kriza našega podeželskega gospodarstva? Po mojem mnenju je bistvo krize kmetkega gospodarstva edinole v nesorazmerju med visokimi cenami industrijskih izdelkov in med pretirano nizkimi cenami kmetijskih pridelkov. Nizke cene kmetijskih produktov so posledica tako zvane »avtarkije«, t. j. osamosvojitve sosednih industrijskih držav tudi v pogledu kmetijske proizvodnje. Svetovna vojna je naše sosedne industrijske države marsikaj naučila. Nemčija, Avstrija, Italija itd. so spoznale, da je največje važnosti v vsakem primeru, če pridelajo na lastnih tleh toliko hrane, kot jo je potrebno za zadostno prehrano prebivalstva, to pa radi tega, ker lahko tem državam ob vsaki vojni pripeti, da se jim zapre uvoz živil iz inozemstva, kakor je bilo to s centralnimi silami v svetovni vojni, kar je imelo za posledico lakoto in stradanje celokupnega prebivalstva. Nemčija in Avstrija sta s smotrenim delom na polju kmetijstva dosegle naravnost rekordne uspehe, Italija jima v tem pogledu verno sledi. Tako stojimo pred dejstvom, da te države niso več navezane na uvoz naših kmetijskih pridelkov in to v kljub temu, da se je prebivalstvo teh držav po vojni zelo povečalo.

Vendar pa se moramo čuditi, kako je mogoče, da je nastalo v zadnjih letih krize to silno nesorazmerje med cenami kmetijskih in industrijskih produktov. Potrebno je, da tudi v to zadevo nekoliko posvetimo in pokažemo na dejstva, ki so to neprimerno nesorazmerje ustvarila.

Vsi vemo, da so organizacije v današnjem modernem času postale velesila v vsaki državi. Kdor je pravilno znal ceniti moč organizacij, se je organiziral in tudi dosegel zaželjeni uspeh. Težka industrija je pod vodstvom sposobnih ljudi razumela pomen organizacije. Mi vidimo, kako krepko so se znali industrialci povezati v svojih mogočnih organizacijah, v kartelih, trustih itd. Karteli, idealno zamišljeni kot nekatere organizacije za zaščito interesov posameznih industrijskih panog, pa so svoj namen zaščite izvrševali tako temeljito, da so si zagotovili cene, ki donašajo industrijam ne samo visoke cene, temveč naravnost čezmerne dobičke. Tako so postali karteli oni faktor v gospodarstvu, ki je konsumentu, t. j. predvsem našemu kmetu, praznil močnjike, producentu pa, povečini tujemu kapitalistu iz Dunaja, Budimpešte itd., pa vedno bolj polnil njegove blagajne. Kmet je pa gledal, kako mu gineva njegovo skromno imetje in kako leže vedno bolj v dolgove! Na tihem je preklinjal, se jezil in zabavljal, storil pa ni ničesar, da si pomaga, čeprav je imel na razpolago ista sredstva za svojo zaščito kot vsi ostali stanovi v državi. Naj mi kmetje ne zamerejo, če trdim, da nosijo na dejstvih ogromno večino krivde — sami! Da to dokažem, naj mi dovolijo, da jim to razložim.

Potrebno je, da pogledamo nekoliko v preteklost, in videli bomo, da se organizirajo vsi stanovi po svojih interesih, med tem ko vidimo med kmetijskim prebivalstvom naravnost strašno razcepljenost in razdvojenost. Zgodovina političnega življenja v našem podeželju nam bo

podala žalostno sliko nesloge, razbeganosti, politične podivjanosti in predvsem stanevske nesmotrenosti v prvih desetih letih po osvoboditvi. Naš kmet, namesto da bi se boril za lastne kmetijske interese, je bil izkoriščen od različnih meščanskih strank in se je v ogromni večini zalagal za koristi, ki so mu bile diametralno nasprotno. Interes našega kmeta zahteva, da se vendar enkrat zavé in da se postavi kot najmogočnejši faktor v državi na tisto mesto, ki mu po vseh pravicah gre. Dosegel pa bo to le na ta način, če se bo poslužil tudi on istih instrumentov, ki donašajo gospodarsko močnejšim stanovom uspehe, to je organizacije. Da je bil naš kmet pred začetkom sedanje gospodarske krize gospodarsko in stanovsko organiziran kot so n. pr. industrialci, danes ne bi obstajalo to nenaravno nesorazmerje med cenami kmetijskih

in industrijskih produktov! Kmet bi potem svojih organizacij diktiral cene svojim izdelkom, danes pa diktirajo cene razni prekupčevalci, ker dosedanje posredovanje pomanjkljivih, nezadostnih organizacij v reguliranju cen ne zadoščal. V tem pogledu bo treba usmeriti organizatorno delo v našem podeželju, če se bo hotelo rešiti naše kmetijstvo. To pa je mogoče le ob sodelovanju vseh naših kmetov, katerih ne bo rešil ne »liberalizem« ne »klerikalizem«, ne »socializem« itd., temveč edino le zdrava stanovska zavest, kmetijski ponos in smotreno kmetijsko delo na izgradnji kmetijskih organizacij.

Če se bo naš kmet znal postaviti na lastne, krepke kmetijske noge, če v bodoče ne bo več dovolil, da ostane objekt izkoriščanja drugim, po veliki večini tujim gospodarskim faktorjem, potem more tudi on gledati vedrega očesa v boljšo bodočnost, v kateri bo dosegel le na ta način odločujoče mesto v življenju našega naroda.

Zveza slovenskih kmetov

Organizacijsko delo stanovskega društva slovenskega kmeta mirno a vztrajno napreduje, tako kakor je kmetijsko življenje mirno in kmetijsko delo napretirano in vztrajno. Mreža pododborov je že raztegnjena po večini srezov Dravske banovine in nekateri se prav pridno udeležujejo. Centralnemu odboru pošiljajo predloge o najrazličnejših vprašanjih, ki se tičejo kmetijskega stanu in poročajo o vseh onih stvareh, ki danes najbolj pritiskajo na kmetijskega človeka. Vprašanje cen kmetijskih pridelkov, ki v nobenem pogledu ne dosežajo onih industrijskih izdelkov, je najbolj pereče. Od tega vprašanja zavisi celokupno kmetijsko in tudi državno gospodarstvo. Tu moramo iskati vzrok za vso bedo in revščino na deželi, ki ima za posledico tudi pogubonosne razmere v moralnem oziru. V prvi vrsti je kmet navezan na samopomoč. Ob strani mu stoje gospodarske in denarne zadrage. V kolikor te ne morejo vršiti dandanes svojih poslov zaradi pomanjkanja denarnih sredstev, jim je dolžna priskočiti na pomoč država oziroma njeni denarni zavodi. Vsa taka in slična vprašanja so predmet najživahnejših razprav v pododborih Zveze slov. kmetov. Preteklo nedeljo so se zbrali kmetje iz

ljubljske okolice v dvorani Kmetijske družbe, da si ustanove svoj pododbor. Predsednik Zveze tov. Albin Koman je v izčrpnem in krepko utemeljenem govoru poudaril potrebo po kmetijski stanovski organizaciji. Za njim je govoril tov. Milan Mravlje in poročal o organizacijskih zadevah ter dosedanjem delu. Živahne in stvarne debate so se udeležili tovariši Dovč Ivan, Pipan Ivan, Grad Ivan, Novak, Jernejc, Blaž Jože in drugi, nakar je bil soglasno izvoljen sledeči pododbor Zveze slovenskih kmetov za ljubljansko okolico: Martin Kališ predsednik, Grad Ivan ter Knez Andrej, podpredsednika, Blas Jože tajnik. — Odborniki: Čerin Miha, Ježica; Babnik Valentin, Zgornja Šiška; Janhar Valentin, Medvode; Ivan Remškar, Log; Zebovec J., Sred. Gameljne; Drmastija Jože, Zavrh; Košir Jože, Dobrova; Jože Leben, Polhov Gradec; Smrkolj Pavel, Vič; Jakob Perovšek, Smarje; Pečnikar Ivan, Dol; Jerman Ivan, Polje; Jeršin Karel in Ogrin Janez, Rudnik; Babnik Ivan, Dobrunje; Grbec Franc, Ig; Podlogar Ivan, Zelimlje; Goršič Joško, Grosuplje; Jakob Modič, Tomišelj; Verbič Josip, Vrhnika; Filipič Lovro, Horjul; Babnik Valentin, Št. Vid; Jakob Kovač, Preserje; Franc Novak, Brezovica.

Zarote v Rusiji

Iz Rusije prihajajo od časa do časa poročila, ki kažejo, da tudi v sovjetskem carstvu ni vse zlato, kar se svetli.

Zadnja leta se je namreč prejšnji strogi »marksistični« način javnega gospodarstva precej ublažil in vlada je iz tehničnih vzrokov napravilo marsikako koncesijo kapitalizmu in privatnemu gospodarstvu. Kmetom n. pr., ki so bili pripravljene naseliti se v določenih pokrajinah na Daljnem vzhodu, so obljubili celo zemljo v njihovo privatno last, kar se nikakor ne strinja z boljševiškim nauki, ki privatne lastnine ne priznavajo. Takih in podobnih ukrepov bi našli lahko celo vrsto.

Razumljivo je, da »pravoverni« pristaši komunistične stranke tega početja niso radi gledali in ves njihov srd se je obrnil proti sedanjim krmarjem ruske države, zlasti proti diktatorju Stalinu in njegovim ožjim sotrudnikom, ki so za te novotarije odgovorni. Vrelo je dolgo, seveda prikrito, kajti ruska tajna policija, ki vse vidi, ne pozna šale. Ko je pa stvar dozorela, so zarotniki ubili najožjega sodelavca Stalinovega, Kirova, in ta atentat je pokazal vsemu svetu, da se tudi v Rusiji, kljub strogosti policije, nekaj maje.

Po atentatu na Kirova je vlada uvedla obširno preiskavo in dala zapreti nekaj najbolj vidnih komunističnih nekdanjih voditeljev, o

katerih sumi, da so duševni očetje zarote: Zinovjeva, Kamenjeva in še več drugih. Zinovjeva in Kamenjeva so baje že usmrtili, druge pa čaka ostra sodba. Da ta ne bo mila, si lahko mislimo; sicer pa je baje Stalin sam izjavil, da l. 1935. ne bo v Rusiji režim imel nobenega nasprotnika več!

To pa je samo ena zarota, o kateri vemo slučajno nekaj več. Je pa zarot — krajevne značaja — še dovolj; enkrat tu, enkrat tam. Vsi ti pojavi pa dokazujejo, da se tako ogromna masa ljudi, kakor prebiva v Rusiji, duševno ne da vladati po enem kopitu.

Delovanje „hitlerjevcev“ v Avstriji

Hitlerjevske (narodno-socialistične) organizacije v Avstriji, ki so sicer prepovedane, so zopet začele po malem delovati. Avstrijska vlada je hitlerjevce dovolila nekaj telovadnih društev za hitlerjevce iz Nemčije, a v teh društvih se zbirajo tudi avstrijski hitlerjevci. Te dni pa so dobili hitlerjevci v Avstriji bogato darilo iz Nemčije v znesku 10 milijonov šilingov, ki so jih baje zbrali med seboj begunci iz Avstrije v Nemčiji; ta denar so razdelili kot »dobrodne delo«.

Zadružništvo

(njegove gospodarske in socialne osnove)

V današnji dobi, ko doživljamo težke dneve gospodarske in socialne krize, iščemo in preiskujemo poti; najti hočemo in najti moramo smer in osnove dobrega in uspešnega gospodarskega dela. Pred očmi nam lebdi najrazličnejše zasnove, vprašanje je le, katera je prava.

Zadružništvo stremi za tem, da razprede svoje delovanje na mednarodni podlagi, ustvariti hoče kompaktno mednarodno družino in očitati privatno lastnino kot sestavni del gospodarskega in socialnega napredka narodne in mednarodne skupnosti; predvsem hoče kontrolirati proizvodnjo gospodarskih dobrin in to je le v interesu najširših narodnih plasti. Zadružništvo ne pozna razlike med verami, narodnostmi in stanovji; končno razvija svoje delovanje brez pohlepa po dobičku.

Osnovno načelo zadružnega pokreta je, da je vsak njen član do skrajnosti pošten in moralen, kajti le na ta način sta pokretu zasigurana zmaga in napredek. Reforma socialnega in gospodarskega življenja je pri njihovem načelu mogoča v zadružništvu mirnim potom brez vojn in revolucij, ne zahteva nobene državne pomoči, t. j. načelo samopomoči je temelj zadruga. Za-

druga je uspela, da organizira 150 milijonov samostojnih in delovnih članov, vsaka gospodarska in državna enota je imela od njenih praktičnih delovnih metod v preteklosti le koristi.

Gospodarske okoliščine naše države zahtevajo, da se vsi brez izjeme strnemo okoli zadruge; kajti naš kmet je predvsem mali posestnik, ki mu brez zadruga preti nevarnost, da vsled prehitrega padca cen kmetijskih produktov popolnoma obuboža (pauperizira); tukaj je spet organizacija ona moč in sila, ki mora storiti vse za osiguranje osebne in materialne svobode svojih članov. Zadruga mora razširiti in poglobiti svoje delovanje tudi na socialnem polju; predvsem so tukaj potrebne temeljite reforme (n. pr. stanovanjsko vprašanje, bolezenska zaščita, nesreče, zavarovanje poljedelskih in industrijskih delavcev).

Zadružništvo je danes na pravi poti in če bo izvedlo še socialni program in razvilo brez kompromisa in oklevanja vsestransko svoje delovanje, je doseglo svoj cilj; iskreno, vestno in vztrajno sodelovanje vseh bo pospeševalo razvoj novih sil in smernic v dobrobit celokupnosti in naša država bo lahko mirno, srečno in zadovoljno gledala v bodočnost. L. J.

dokazal občno izobrazbo in znanje. Kandidati, ki se prijavijo za opravljanje izpita, a nimajo listin, navedenih pod 3., smejo dokazati o svoji zaposlitvi s kakršnikoli drugim verodostojnim dokazilom. 4. Spričevala o posebnem obisku strokovnih učnih zavodov; 5. potrdilo, da je plačal pri zbornici zgoraj označeno izpitno takao (potrdilo zborniške blagajne, odnosno poštni odrezek, če je bila taksa poslana po pošti); 6. izjavo pristojnega združenja o kandidatovih usposobljenostnih dokazilih.

Samo varčevanje nas bo rešilo

Za novo leto objavljajo časopisi zanimive številke o tem, kaj in koliko so ljudje, zlasti meščani, preteklo leto porabili.

Te številke so prav zanimive zaradi tega, ker jasno kažejo, ali se življenska stopinja ljudi dviga ali pa pada.

Letošnje številke za Ljubljano kažejo, da so živeli Ljubljančani preteklo leto precej slabše kakor pa leto prej — padla je celo poraba moke in kruha! Prav tako so padle tudi količine drugih živil, in tudi popili so precej manj. To se pravi, da se je »življenje« v Ljubljani preteklo leto močno poslabšalo in da »krizac« tudi Ljubljano prav močno pritiska. Ni torej slabo samo na deželi, ampak tudi v mestih in zato se močno motijo tisti, ki rinejo in tišče v mesto v upanju in v pričakovanju, da se v mestih kar cedita po ulicah mleko in med.

Čuden ta pojav ni. Kakor pritiskajo na deželo nizke cene pridelkov, tako se pozna v mestih pomanjkanje gotovine: meščani so danes »suhi kot poperc«.

Iz te stiske pa ni druge poti in rešitve, kakor skrajna vzdržnost in varčnost, da se bo počasi nabralo zopet nekaj novega kapitala. Za kmeta seveda skromnost in varčnost meščanov trenutno ne bo ugodna, ker bodo manj prodali — toda druge poti ni! Šele ko se bo nabralo nekaj novega kapitala — če ne bo dotoka od drugod v obliki posojil —, ki bo začel oplojati naše gospodarstvo, da se bo lahko zopet kaj zidalo itd. — šele takrat bomo lahko govorili o izboljšanju. Do takrat pa utegne preiti še precej časa!

Več državljskega poguma!

Vojni dobrovoljci v Nemčiji izdajajo svoj list, kateremu se gotovo ne da očitati, da ni nemško-nacionalen. Kljub temu pa je bil ta list že večkrat zaplenjen, ker je povedal sedanjim mogočnejšem v Nemčiji nekaj bridkih resnic in ker je odločno grajal pisanje in držanje večine nemških narodno-socialističnih (vladnih) listov.

Glasilo nemških dobrovoljcev zahteva od časopisja in od državljanov malo več državljskega poguma. Ne gre in je sramotilno, če na nešteti zborovanjih, kamor režim nažene storo in mlado, vsi zobe stisnejo in potem roke dvignejo, kadarkoli se pojavijo uniformirani govorniki, ki mislijo, da so oni že država sama. Ne gre in sramotno je, če neprestano dvigamo kadilnico, kot da bi kadilnice najrajši obesili na ušesa nekaterih mož. Danes sploh ne moreš več odpreti nemškega časopisja, ne da bi takoj na prvi strani bral »kako so rjave množice stale strnjene kot v bron ulite, kako so prapori šumeli in kako so pesmi odmevale in navduševanja ni hotelo biti ne konca ne kraja. Ni namreč mogoče, da bi ves narod trajno marširal v paradnem koraku pod poveljem: Pozor! Oči desno!«

Poslanica

Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije

SSKJ je poslal vsem društvom novoletno poslanico, kjer pravi med drugim:

Naša velika jugoslovenska sokolska rodovina je v minulem letu preživela znamenite dneve, ko je v Sarajevu, v Zagrebu in v Sremskih Karlovcih pokazala svojo telesno in moralno moč, svojo pripravljenost in disciplino.

A naše veselje je doseglo v Sarajevu in v Zagrebu svoj višek ob pogledih na ponosne vrste naših bratov in sester iz

naših sokolskih vasi,

ki se v duhu sokolskega bratstva, sokolske delavnosti in državljske zavesti krepko dvigajo v novo življenje. Vstajajo v teh naših sokolskih vaseh in se množe novi neustrašeni borci za sokolske vzore požrtvovanja, poštenja, deloljubnosti, skromnosti in bratske ljubezni, ki z njimi krasi in bogate naš rod in našo zemljo. Ideja je prešinila dušo naroda, a ta duša ji daje nesluteno lepoto in neizčrpno moč! Živi zdravo in krepkasto samo to, kar živi v duši naroda!

Vsem sestram in bratom v domovini, ki so

izpričali svoje visoko sokolsko dostojanstvo, vsemu slovanskemu Sokolstvu po vsem slovanskem svetu, ki nam je na katerikoli način dokazalo svoje bratsko in iskreno sočuvstvanje s težko usodo naše kraljevine, izrekamo toplo zahvalo.

Po prestani težki preizkušnji, ki je bila v igri usoda domovine in čast naroda, se ojačani v svoji sokolski in državljski zavesti vračamo k svojemu rednemu, a povečanemu delu po župah, društvih in četah. Pozivamo vse svoje pripadnike, naj imajo stalno v mislih, da je vse naše vzgojno delovanje neogibno in brez izjeme zvezano

s sokolsko telovadnico

v najširšem pomenu te besede. Strnimo, sestre in bratje, svoje vrste v delu za moč in slavo narodove celote, bistrimo um, krepimo mišice, napajajmo srca za bratsko ljubeznijo!

Izvršni odbor

Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije

Anglija zaupa

Na sveti večer je angleški kralj govoril v radiu. Njegov govor so lahko poslušali v vseh deželah in kolonijah ogromne angleške vladavine. Kraljev govor je bil poln zaupanja v boljše čase. Med drugim je rekel: »da sicer še ni odstranjen vsak nemir, vendar pa se pričanja nebo jasni.«

V znaku velikega optimizma so tudi prebivalci Anglije praznovali božične praznike.

Navodila

glede prijav k izpitom za zidarske, tesarske, kamnoseške in vodnjakarske mojstre

Prijave za priustitev k izpitu morajo prileti pismeno vložiti do 6. januarja 1935 pri Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, Beethovnova ulica 10, ki bo s posebno rešitvijo obenem tudi odredila, kje in kdaj bo kandidat delal izpit. Prijavo je treba kolkovati s 5 Din ter priložiti za rešitev prošnje kolek za

20 Din, za izpričevalo pa kolek za 20 Din in kolek za 10 Din. Izpitno takso v znesku 450 Din je poslati po pošti. V prijavi se mora navesti točen naslov, iz katere stroke namerava kandidat delati izpit, kje je delal, odnosno bival zadnjih 6 mesecev, ali je izpit že in sicer kdaj in kje opravljal ali ponavljal. Vlogi je treba priložiti:

1. kratak, svojeročno na posebnem listu napisan popis strokovne zaposlitve do izpita (učna, pomočniška doba; sešteti je vso dobo zaposlitve kot pomočnik); 2. krstni (rojstni list); 3. dokazila, da je: a) ali v svojem obrtu praktično delal najmanj štiri leta, potem ko je uspešno dovršil srednjo tehnično ali njej enako drugo šolo; b) ali v svoji stroki ali kot gradbeno-tehnični risar v poslovalnicah graditeljev, inženjerjev ali arhitektov delal najmanj 5 let praktično, potem ko je z uspehom opravil predpisani zaključni izpit iz svoje stroke na šoli za gradbene poslovodje (polirje), pripojeni srednji tehnični šoli ali na drugi državni strokovni šoli z enako učno osnovo; c) ali se učil svojega obrta najmanj tri leta in praktično delal v svoji stroki najmanj 6 let (delavska knjižica), ter pri posebnem izpitu

Ko prečitaš Kmetški list, daj ga prečitat tudi sosedu in mu priporočaj, da si ga naroči. Celoletna naročnina znaša samo 50 dinarjev.

Kmetska mladina

Prosvetno-organizatorični tečaji pododborov Zveze

Radi ravnanja sporočamo vsem tovariškim društvom, da se bodo vršili prosvetno-organizatorični tečaji pododborov po sledečih terminih:

- Celjski pododbor 3., 4. in 5. januarja.
- Ptujski pododbor 7., 8. in 9. januarja.
- Konjiški pododbor 10., 11. in 12. januarja.
- Krški pododbor 17. 18. in 19. januarja.
- Ljubljanski pododbor 20., 21. in 22. januarja.
- Novomeški pododbor 24., 25. in 26. januarja.

Tovariška društva naj se ravna po navodilih svojega pododborov, ki bo podrobneje določil, kje se bo tečaj vršil.

Predlagajte za sprejem v tečaj tudi tovariše iz krajev, kjer bi se moglo ustanoviti novo Društvo kmetijskih fantov in deklet.

★

Hajdina pri Ptujju. Na ustanovnem občnem zboru Društva kmetijskih fantov in deklet, ki se

je vršil dne 16. p. m., se je izvolil naslednji odbor: predsednik: Cestnik Jurij, podpredsednik: Neubauer Alojz, tajnik: Neubauer Maks, blagajnik: Skok Stanko, ter osem odbornikov in dva nadzornika. Zvezo je zastopal tovariš dr. Igor Rosina iz Maribora, ki je v jednatem govoru poudarjal veliko važnost naše kmetjsko-mladinske organizacije, ter da samo kmetjska mladina lahko ustvari potom organiziranja kmetjskemu človeku novo dobo.

Dvor pri Žužemberku. Naše organizacijsko in prosvetno delo v okviru Društva kmetijskih fantov in deklet se je v zadnjem času poživilo pod vodstvom novo izvoljenega odbora. Zapršili smo Zvezo že za predavanje, na programu pa imamo tudi prireditve iger. O našem delovanju bomo še poročali.

Št. Peter na Medvedjem selu. Tukajšnje Društvo kmetijskih fantov in deklet je priredilo v sredo dne 26. p. m. ob 3. uri popoldne Ksaver-Meškovo dramo »Henrik, govavi vitez«, ter je združilo predstavo s proslavo šestdesetletnice priljubljenega slovenskega pisatelja. Igra je uspela in smo jo na Novega leta ob tretji uri popoldne tudi z uspehom ponovili.

Celje. Pododbor Zveze kmetijskih fantov in deklet v Celju priredi po sklepu predsednikov pododborov na Rudarski šoli v Celju v dneh 3., 4. in 5. januarja 1935 prosvetno-organizatorični tečaj za člane Društva kmetijskih fantov in deklet, kot tudi za nečlane iz krajev, kjer se pripravljajo ustanovitev društva. Tovariše, ki so prejeli podrobna navodila, prosimo, da se po istih točno ravna.

letni občni zbor v dvorani Kmetjskega doma, katerega se je udeležilo nad 150 kmetov. Občni zbor je otvoril in pozdravil navzočne predsednik organizacije tov. Ivan Grad. Tajniško poročilo pa je podal šol. upravitelj iz Dola tov. Einspiller. O političnem položaju v državi je imel zanimiv dolg govor na prisotne domač narodni poslanec tov. Albin Komán.

Dražba kožuhovine od divjadi vseh vrst bo dne 28. januarja 1935 v Ljubljani na velesejmu. Lovsko-prodajna organizacija »Divja koža«, ki prireja to dražbo, vabi vse lovce, da ji poverijo svoj lovski plen v prodajo, kajti ona bo kot vedno tudi tokrat znala najbolje varovati koristi naših lovcev. Vsakdo naj svoje blago čimpreje pošlje, vendar pa morajo biti kože dobro pripravljene.

Koža mora biti cela, t. j. poleg kožuha mora ostati odrta glava, uhlji, smrček, rep in prednji stopali. Zival moramo odreti »na meh«. »Meh« napnemo na dve ožji deski ter ga pribijemo z žebli na spodnjem koncu. Tretjo desko pa vtaknemo v sredino tako, da kožo nekoliko napnemo. Posušimo jo napol, nato jo obrnemo ter dodobrega posušimo. Star način sušenja »mehov« z nagačeno slamo danes ne prihaja več v poštev.

Kože pošljite na naslov »Divja koža«, Ljubljana, Velesejem.

TISKOVINE
vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, večbarvni tisk hitro in poceni!

TISKARNA MERKUR
LJUBLJANA, GREGORČIČEVA 31-23
Tel. 25-52. Telegram: Tiskarna Merkur

Novice

★

Najdeno truplo obešenca. Lovski čuvaj Alojz Kemperle je preteklo nedeljo na potu iz Kamniške Bistrice proti Veliki Planini našel že na pol razpadlo truplo obešenca. Ugotovili so, da gre za truplo Jožeta Kregarja iz Stahovice, ki so ga pogrešali že skoro pol leta.

Napad na orožnika. Na božični dan so se v Št. Rupertu na Dolenjskem zagnali trije fantje v orožnika Ziberta Rudolfa, ko je prišel v gostilno. Orožnika je ranil z nožem v trebuh neki Štrukelj Jože, baje iz maščevanja; rana ne bo imela zlih posledic.

Cesta preko Ljubelja bo na avstrijski strani čez zimo zaprta, ker ne bodo odkidavali snega.

Drevo je podkopalo pod seboj kmetjskega fanta Franceta Bratkovića z Vrhpolja pri Šent Jerneju. Drevo mu je zlomilo hrbtenico.

Zaprli so 36 letnega ključavničarskega pomočnika Alfonza Kralja zaradi nepreranih tatvin. Kralj je komaj pred nekaj dnevi prišel iz ljubljanskega zapora.

Nasilen postopač je te dni nekemu kmetjskemu dekletu, ki se je vračala iz Ljubljane domov v okolico Kamnika, iztrgal iz rok ročno torbico, v kateri je bilo 200 dinarjev.

Požar na Jesenicah. Preteklo nedeljo je gorelo na Jesenicah »pri Gabrijelu«. Tovarniški gasilci so ogenj kmalu pogasili.

Nekaj podatkov iz novega koledarja. Leta 1935. je navadno leto, ki ima 365 dni, med temi 64 nedelj in praznikov. Od božiča do pepelnice je 71 dni. Kvatre so od 13. do 16. marca, od 12. do 15. junija, od 18. do 21. septembra in od 18. do 21. decembra.

Zastrupila se je služkinja Stoplišek Rozika v Rogatcu. Pomoč je prišla že prepozno.

Možnar je ubil 16 letnega dečka Dupola Štefana blizu Belovarja. Fant je stopil blizu možnarja, ko se je možnar vnel in odletel nesrečnemu dečku v glavo.

Neznan vlomilec je ubil v Osjeku 65 letno gospo Miokovičovo.

Kdo ima še denar? Največ denarja imajo mesarji — tega mnenja so bili brez dvoma oni vlomilci v Mariboru, ki so v noči od pretekle sobote na nedeljo obiskali kar tri mesarje, dva mojstra in enega pomočnika. Pri pomočniku so našli največ: nad 7000 dinarjev, ki jih je imel spravljene v svojem kovčegu v svinjskem mehuru, so mu odnesli. Pri mojstrih pa so imeli manj sreče: pri enem so dobili samo 150 Din, pri drugem pa celih — 25 par!

Še nepojasnjena smrt kmetjskega dekleta. 25 letna Pepca Turnškova iz Zagorice se je bila udinjala leta 1931. kot dekla pri nekem starejšem vdovcu v ljubljanski okolici. Tu je služila dve leti. Med gospodarjem in dekle pa je prišlo polagoma tako daleč, da je morala Pepca čez 2 leti domov, kjer je svoji materi povedala, da bo kmalu tudi sama — mati. Vdovec pa je dekletu še vedno pisaril in nekega dne jo je povabil na sestanek. Dekle je res odšlo z doma, a vrnilo se ni več in vsa poizvedovanja so bila zastoj. Sedaj pa se je oglasil neki kaznjenev v Mariboru, čegar izjava potrjuje sum, da je vdovec sam ali pa kakšen od njega najeti človek dekleta ubil. Orožniki preiskujejo sedaj celo zadevo z največjo natančnostjo.

Divjaki. Na Štefanovo so pijani fantje v Strahinjah pri Kranju v tepežu strahovito razmesarili Ivana Pretnarja, ki jih je hotel pomiriti. Zadali so mu 11 težkih ran po vsem telesu, tako da je malo verjetno, da bo ostal pri življenju.

Za bana Savske banovine je vlada imenovala dr. Marka Kostrenčiča, vseučiliškega profesorja v Zagrebu.

»Brezposelnik potepuh z revolverjem. Preteklo soboto se je pojavil pri posestniku Tomažu Štularju v Srakovljah pri Kranju mlad človek s

Dopisi

★

Dol pri Ljubljani. V nedeljo dne 23. decembra smo vsadili tudi v Dolu pri Ljubljani spominsko lipo na pobudo našega agilnega župana tov. Ivana Grada. Slavnost saditve je nepričakovano lepo uspela. Udeležila se jo je vsa šolska mladina z učiteljstvom, sokolska četa, gasilska četa in Društvo kmetijskih fantov in deklet iz Beričevega, ki je zapelo s svojim zborom nekaj lepih pesmi. Ob tej priliki je nastopil prvič tudi tamburaški zbor sokolskega društva pod vodstvom br. O. Jemca. Lepe govore na prisotne so imeli župan, učitelji in drugi. Slavnost so zaključili šolski otroci z deklamacijami in petjem himne. Razšli smo se s trdnim sklepom, da bomo vedno čuvali našo lepo Jugoslavijo.

Iz Metlike. Preteklo leto je Metlika oziroma metliški srez v marsikaterem oziru lepo napredoval.

Največ pozornosti je bilo posvečene javnim delom. Zgrajenih je bilo precej javnih cest; temeljito je bila urejena pot proti Strmcu in pota na Svirkov vrh in proti Sv. Roku.

Največ preglavje pa dela preskrba ne samo Metlike in metliškega sreza, ampak cele Belokrajine z dobro pitno vodo. Zgradba vodovoda za mesto Metliko samo je odločno premalo, a za vodovod, ki bi zadoščal za ves okraj, žalibog ni dovolj sredstev. Dela za mestni vodovod pa naglo napredujejo in bo vodovod v doglednem času popolnoma dograjen. Za stroške so prispevali banska uprava in higienski zavod znatne zneske, toda dosedanji krediti bodo kmalu izčrpani; upamo pa, da bo banska uprava priskočila na pomoč še z nadaljnjimi podporami.

Za brezposelne ljudi pa, ki jih je tudi v Belokrajini mnogo, so bila javna dela velika pomoč, a tudi pri obrtnikih in trgovcih se je položaj nekoliko začel popravljati, ker so ljudje začeli vsaj nekaj denarja.

Beričeve. Krajevna organizacija JNS v Beričevem je imela v nedeljo, dne 30. t. m. svoj

prošnju za podporo, češ da je »brezposeln«. Ko ga je pa kmet zavrnil, naj gre delat, ker za take mlade in močne ljudi tudi sedaj dela ne manjka, je »brezposeln« fantalin potegnil iz žepa revolver in posestnika nevarno obstrelil v roko. — Takih in podobnih napadov na deželi ni malo in je že res skrajni čas, da oblast vsa to svojat polovi in organizira prisilne »delavske oddelke« pod strogo vojaško kontrolo in organizacijo.

Proračun zagrebške mestne občine za prihodnje leto znaša 16 milijonov dinarjev manj kakor lani; znaša »samo« 225 milijonov dinarjev.

Važno za združne mlekarne in sirarne. Po odloku finančnega ministra za fine sire domačega izdelka združenim ni treba plačevati luksuznega davka.

Strojne tovarne in livarne v Ljubljani so sklenile odpustiti okoli 100 delavcev. Prvih 18 so jih odpustili že preteklo soboto.

Kmečki magacin, nova manufakturna trgovina v Ljubljani, Krekov trg 10 (nasproti Mestnega doma). Ako hočete dobro blago in poceni, potem obiščite nas in prepričajte se. Naše geslo je: Mali dobiček — velik promet.

Voda za »fino žganje« prodaja neki slepar po Ljubljani in okolici pri privatnih strankah. Stranki da najprej pokusiti pravo, dobro žganje; čim pa se stranka odloči za nakup, ji izroči drugo, dobro zamašeno steklenico, v kateri pa ni žganja, ampak — navadna voda!

Regrat so prodajali te dni v Mariboru. Druga leta ga prinašajo na trg šele meseca marca.

Lovski tatovi so letos posebno nevarni na ptujskem polju. Tam ne kradejo samo divjačine, ampak tudi čolne na Dravi. Čolne odvežejo, po uporabi jih pa spuste po Dravi, da plavajo prazni kdo ve kam.

Obup na sveti večer. V vasi Ceste pri Rogški Slatini je baš na sveti večer zadela posestnika Kovačiča težka nesreča, ker si je njegov sin vzel življenje z dvema streloma v sence. Fant je bil že delj časa močno potr, ker bi bil moral te dni nastopiti neko neznatno kazen.

Kol in nož. Na božični večer je šel k polnočnici 27 letni Janez Forstnerič iz Orašnje na Dravskem polju. Spotoma pa ga je napadel neznan človek in mu zasadil nož v desno pleče. — V Framu pa je isto noč napadel neki fant 25 letnega Miho Turnerja in mu s kolom prebil

lobanjo. — Na Štefanovo pa so pred cerkvijo v Framu potolčki podivjanci na tla 25 letnega posestnika Šterna iz Planice.

Vlomilci v Šaleški dolini. Nekaj dni pred prazniki sta baje dva uzmoviča vlomila v manufakturno trgovino g. Marna v Pesjem pri Velenju. Trgovino sta izpraznila skoro popolnoma, tako da trpi gospodar okoli 25.000 Din škode.

Okoli 600.000 Din škode vsled požara ima posestnik in gostilničar Ziga Primožič pri Sv. Barbari pri Ptujju; pogorela so mu vsa poslopja in vsa gostilniška in trgovska opravila.

Zalosten konec. Orožniki v Šent Jerneju so že dalje časa iskali iz zapora pobeglega Franca Brdika iz vasi Mali Ban pri St. Jerneju. Na sveti večer so ga zalotili doma. Vnela se je huda borba med orožniki in zločincem, tako da so morali orožniki rabiti orožje. Brdik je ranam podlegel.

Avtomobil je povozil pretekli petek v Trziču 11 letno deklico Elviro Poljančevo. Dekle je v ljubljanski bolnici umrla.

Surov napad. Na glavni cesti pri Medvodah so neki ljudje pretekli petek rapadli delavca Antona Lešnika iz Svetja pri Medvodah ter ga s koli tako obdelovali, da je obležal na cesti nezavesten.

Smrten strel. Neznani človek je pretekli petek ponoči streljal iz neposredne bližine na 23 letnega posestnikovega sina Jakoba Pintarja iz Spodnjih Pleterjev pri Ptujju. Pintar je vsled težke poškodbe umrl.

Meso v Ljubljani se bo pocenilo. Ljubljansko tržno nadzorstvo je odredilo, da morajo mesarji prodajati meso prvovrstnih volov po 10 do 12 dinarjev, slabejše meso pa seveda še ceneje, ker je tudi cena živine primerno nizka.

»Dan zimske pomoči«, ki so ga na predlog bivšega ministra za socialno politiko dr. Novaka vpeljali v Beogradu, bodo organizirali s sodelovanjem Rdečega križa tudi pri nas v Dravski banovini.

Zajce love z mrežami. V Jakovcu v Prekmurju so te dni priredili velik lov na zajce. Zajcev pa niso streljali, ampak so žive lovili v mreže, ki so jih nastavili tako, da so gonjači žival lahko gonili v zamrežen prostor. Polovili so okoli 200 zajcev, ki so jih poslali na Nizozemsko.

Zaradi kihanja — uboj. Oskrbnik Greifoner iz Selnice ob Dravi je šel te dni vabit brata in svaka v Ščavnico na koline. Blizu Ploderšnice pa je srečal Greifoner s svojo družba dva ne-

znana moža. Greifoner je zaradi prehlada parkrat kihnil, a neznanca sta imela to za izzivanje in zato je eder od njih, po imenu Horvat, posvetil Greifoner s cigareto pred nos. To pa je Greifonerja tako razkačilo, da je segel po nož in z njim prerezal Horvatu žilo na vratu, tako da je Horvat v nekaj trenutkih izkavravel. Greifonerja, ki skesano priznava in obžaluje svojo prenačljivenost, so zaprli. Horvat je zapustil ženo in dva nepreskrbljena otroka...

Trgovina z dekleti. Policija v Sarajevu je prišla te dni nekega »trgovca«, ki je pripeljal iz Subotice tri mlada dekleta pod pretvezo, da bodo »pevke«. Ker je pa policija kmalu ugotovila, za kakšne »pevke« gre, je podjetnega možakarja zaprla.

Na obnem zboru Sadjarske in vrtnarske družnice za Maribor in okoliš, ki se vrši v nedeljo, dne 6. januarja ob 9. uri dopoldne na vinarški šoli, bo predaval ravnatelj Priol o napravi novih nasadov z ozirom na oplodbo cvetja pri sadnem drevju, šolski nadzornik Močnik pa o vrtnarstvu. Člani in nečlani vljudno vabljeni.

Zaradi ponarejanja kovancev je ljubljansko sodišče obsodilo čevljarskega mojstra Franca Lojkoviča iz Velikega Mraševca (okraj krški) na 3 leta težke ječe, ključavničarja Edvarda Longa na poldrugo leto zapora, posestnika Žarna pa na 3 mesece.

Ustreljen vasovalec. Na Štefanovo zvečer je šel 22letni Jakob Pinter iz Sp. Pleterij vasov v Zupečjo vas. Naslednjega dne pa so ga našli mrtvega s prestreljenim trebuhom.

Nakupovanje konj za vojaške potrebe. Od 2. januarja dalje bo posebna komisija nakupovala konje v Ljubljani in sicer na sejmišču poleg mestne klavnice. Komisija bo uradovala vsako sredo od 8.—12. ure dopoldne.

100.000 dinarjev je izdala mariborska občina letos za reveže na božič. Polovico tega zneska so dobili revni otroci za obleke in obutev.

Blasnikova „Velika pratika“ za I. 1935 je izšla letos že devetdesetič.

Za ta jubilej je prav lepo in primerno opremljena. Znano je, da hočejo imeti Slovenci samo to pratiko, ne samo pri nas doma, temveč tudi v inozemstvu, v Ameriki, Nemčiji, Avstriji, Italiji itd. Ta edino prava in res domača pratika se naroča pri tiskarni I. Blasnika nasléd. v Ljubljani.

Zivinozdr. Šribar

Moč organizacije

Če pogledamo malo nazaj v zgodovino, vidimo, da so se sicer že delali poizkusi priboriti kmetu v svetu tisto mesto, tisto važnost in tiste pravice, ki mu po vseh božjih in človeških postavah gre, toda vidimo ob enem, da so vsi ti poizkusi za kmeta dosedaj še vedno žalostno končali iz edinega razloga, ker je bil kmet nenoten, preslabo organiziran. Mislim tu na kmečke punte v časih Matije Gubca ter Slovenca Gregoriča. Tudi v novejši naši zgodovini se je napravil poizkus organizirati našega kmeta na stanovski podlagi. Toda neizprosni politični boji ter intrige so odrinile celo to akcijo na politično polje in bivša samostojna kmetijska stranka ni mogla zavzeti takšnega razmaha iz razloga, ker je nehote dobila politično pobarvanje.

Gospod minister Pucelj se je mnogo trudil, da bi ostal pokret strogo stanovski, toda intrige z leve in desne so privedle do tega, da je zabil politično obeležje, kateremu je potem 6. januar 1929, kot vsem ostalim bivšim političnim strankam, prinesel konec.

Eden odločilnih vzrokov, da naš kmet še danes ni stanovsko zadosti zaveden ter stanovsko organiziran je ta, da prerad zapada različnim osebnim, največkrat tudi političnim vplivom. **Divide et impera! Razdeluj in vladaj**, je bila vedno deviza posameznikov od onih 20%

organiziranih stanov in tega gesla so se različni ljudski odrešeniki vedno v polni meri posluževali. Eni so trdili, da so ta načela dobra in da se morate okleniti te ali one parole, drugi pa so zopet trdili: vidite popolnoma napačno, pravilno je le to, kar vam mi povemo in ne vem kaj še vse. Eni kot drugi so pridobili poslušna ušesa, eni so postali klerikalci, drugi liberalci, kmet se je razklal v dva tabora ter delal tlako posameznikom ali pa posameznim skupinam, katerim se je reklo v tedanjem jeziku: politične stranke. Pri tem pa ni bilo nič v nevarnosti, niti se je hotelo komu kaj vzeti, niti koga zaslužiti, temveč se je zasledoval edini cilj: razdeluj in vladaj. Kmet je bil proti kmetu, ker on je ravno tvoril ogromno večino v vseh političnih strankah in ker se je boril liberalci proti klerikalcu in obratno, sta oba pozabila, kaj sta, da sta oba kmeta in da s svojo medsebojno razprtijo sama vzdržujeta tiste skupine, ki so lahko živele le tedaj, če je bil kmet razdvojen.

Kaj pa časi, v katerih sedaj živimo? Najtežji so, kar jih pomni naša novejša zgodovina, dvakrat težki za našega producenta, kmeta, ker njegovo delo že dolgo ni več plačano, temveč mora delati v svojo lastno izgubo. Ta izguba pa se pozna danes v tem, da je grunt samega sebe ter da prehaja zemlja v obliki obresti in dolgovi v denarne zavode. Če trgovcu trgovina ne nese, pač ne dela in ne sklepa kupčij, če tovarnar in industrijec ne more vnovčiti svojih izdelkov, mu je na razpolago kaj enostavno

sredstvo: on odpusti delavstvo, ustavi obrat in čaka, da se mu zopet povrnejo časi dobre konjunktore. Kaj pa kmet? Ali naj tudi on ustavi svoj obrat? Ne, kmet tega storiti ne sme, ker mora pridelati za sebe in za svoje vsakdanji kruh, kmet tega storiti ne more, ker mu je že od narave dano, da delati mora, ker drugače ni srečen. Ko pride jesen ali pomlad, naš kmet nič ne vpraša, ali bo lahko prodal to, kar bo pridelal, ne, naravni nagon, podzavestna volja ga goni k temu, da izroči materi zemlji seme in drugo, kar mu je potrebno za vsakdanje življenje. Če bi bil kmet računar, posebno pa, če bi bil kmet tako stanovsko zaveden, tako stanovsko organiziran, kot je n. pr. organiziran industrijec, že davno bi bilo svetovne gospodarske krize konec. Ker kriza gospodarstva obstoji le v razliki nesorazmerno visokih cen industrijskih proizvodov. Kmet pa je idealist, ki dela po nagonu srca, ki dela iz ljubezni do one svoje rodne grude, ki je najtesneje zvezana z vsem njegovim življenjem. Celota vseh kmetij skupaj s točno določenimi mejami tvori državno ozemlje. Kmet, ki prebiva na teh kmetijah, ki je lastnik te zemlje, kmet, ki to zemljo v potu svojega obraza obdeluje in oplemenjuje, ta kmet je nosilec državne misli in ta kmet bo to zemljo, ki je njegova last, čuval in branil proti vsakemu. Globoko sem preverjen, da je naš kmet absolutno državotvoren, da ljubi in spoštuje to našo Jugoslavijo ter da je brezmejno udan našemu kralju ter celi kraljevski

Zanimivosti

Humor pri raznih narodih

Humor razodeva najboljše značilne lastnosti vsakega naroda in dober »špasc« nam odkriva dušo naroda globlje kakor najbolj učena preiskava. Tujca takoj spoznamo kot tujca, če ga ne spravi v smeh kakšna opazka, zaradi katere se mi vsi smejemo; ravno tako pa nas pusti popolnoma hladne kakšna beseda, zaradi katere se tujec od smeha kar »lomí«. Ko je n. pr. neki misijonar v Afriki pripovedoval zamorcem, da je zemlja okrogla, so se zamorci kar valjali od smeha in neki japonski cesar bi bil od smeha kmalu počil, ko so mu pripovedovali, da se narod v Ameriki vlada — sam...

Posebno mnogo šaljivih pripovedk imajo Kitajci. Tako so nekega tatu obsodili, da mora nositi na roko privezan konopec kot znak, da je tat. »Kako pa prideš ti do tega odlikovanja« — so ga vprašali znanci. »Ja, ne vem kako — prišlo pa je to tako: šel sem po cesti, pa sem našel konopec. Ker sem mislil, da ta konopec nima gospodarja, sem si ga omotal okrog roke.« — »Pa zato ti vendar ni treba konopec vedno nositi?« »Ja, vidiš — smola je bila samo v tem, ker je bil na drugi strani za konopec privezan — volk«

Nemci tudi v humorju vedno kažejo svoje učenjastvo, da bi radi spoznali vzroke vsake stvari. Tako je šel neki deček v Berlinu s svojo materjo na sprehod. Nasproti jima pride dvoja vrsta deklic, najprej male deklice v kratkih krilih, potem večja dekleta v manj kratkih krilih, nazadnje pa odrasla dekleta v dolgih krilih. Pa vpraša fantek mater: »Kako pa to, da dobivajo deklice vedno bolj kratke noge, čim starejše in večje so?«

Francozi pa so precej zbadljivi. Tako pripovedujejo, da je neko ženo prijel tako hud krč, da so vsi mislili, da je mrtva. Žensko so res zabili v krsto in ji napravili lep pogrebni sprevid. Spotoma so pa nosilci zadeli s krsto ob cestni vogal. Krsta je padla na tla, se razbila, ženska pa se je vsled padca — prebudila. Ko je pa žena čez 14 let res umrla, so jo zopet nesli po isti poti. Ko so pa prišli do omenjenega oglja, je mož zaklical: »Pazite — ne tako blizu oglak«

hiši, ker smatra celo državo kot veliko kmetijo, ki rabi modrega in skrbnega gospodarja-vladarja. Ker pa je kmet idealist in ne računar, bi moral imeti v občestvu države nekako izjemno stališče. Bi moral, pravim, toda tega ni, ker so pač na delu sile, ki to onemogočujejo.

Gospodarska kriza, kolikokrat je že šla ta beseda skozi naša usta! Čakamo in čakamo, da bi se rešila, pa je le noče biti konec in je tudi r. 19, če bomo samo čakali, sami pa za nje rešitev ničesar doprinesli. In zopet pride mo nazaj na pojem: organizacija. Organizirati je potrebno, pa bo šlo. Ali mislite, da ne bi mogli prodajati v inozemstvo, recimo v Anglijo, pršutnike? Bi, pa nimamo primerne blaga. Tudi volli bi šli, pa ni primerno pitanih, kakor jih zahteva inozemstvo. Hmelj smo prodajali po sramotno nizkih cenah, celo po Din 8 — za kg, medtem ko se je na Češkem in v Nemčiji prodajal po več kot desetkratni naši ceni. Zakaj? Ker je dovoljeno, da po eden Žid zastopa po 20 do 25 firm in sta letos monopolizirala cene našemu hmelju le dva Žida, cene pa je zniževalo še 50 neodgovornih tekačev. Za ekspedicijo hmelja ni bilo sposobnih naših špediterjev, temveč mora priti inozemska firma, da odnese iz naše države stotisoče čistega dobička, ki bi lahko in tudi moral ostati doma. Vse to vpliva na cene produktov, ki morajo biti za to toliko nižje, da lahko odirajo inozemci našega kmeta do golih kosti ter odnašajo milijone iz države. Preko trideset milijonov dinarjev je dobil naš kmet letos manj za hmelj, kakor bi jih moral dobiti,

Ameriški humor je kratek in jednat. V Kanadi pripovedujejo tole kratkočasnico: Neko dekcle je prišlo k duhovniku vprašati, koliko bi računal za poroko. »Poldrug dolar,« je odgovoril duhovnik. Čez nekaj tednov je dekcle res duhovniku prineslo poldrug dolar in reklo, naj jo poroči. »Kje pa imaš ženina?« — »Kaj, za poldrug dolar naj še ženina s seboj pripeljem? Tega mi morate preskrbeti vi!«

O nekem Amerikancu pa pripovedujejo, da je imel takoj po poroki svojo ženo tako rad, da bi jo bil najrajši kar pojedel. Par let pozneje pa mu je bilo žal, da tega ni res storil...

Kaj vemo o vitaminih

V naši vsakdanji hrani se nahajajo posebne snovi, ki so neobhodno potrebne za pravilno in normalno prehrano — to so vitamini A, B, C, D, E (Kazimir Funk). Ta razvrstitev ima svojo podlago v učinku (dejstvu) in posebnostih posameznega vitamina.

Do danes najbolj raziskovan vitamin je vitamin C, ki se nahaja v sadnem soku (citrona, oranža) in zelenjavi (zelje); imenujejo ga tudi antiskorbutni, ker zdravi, odnosno preprečuje pojav znane bolezni — skorbuta. Skorbut se pojavlja kot posledica prekomernega uživanja konzervirane hrane (n. pr. pri mornarjih) in izključitve sveže, nekuhanne hrane. Vitamin A najdemo v prvi vrsti v ribjem in drugem olju; že v majhnih količinah pospešuje pravilno rast (vitamin rastenja); brez njega se pojavljajo motnje v organizmu (n. pr. oči) in infekcijam (nalezljivim boleznim) je pot odprta.

Ostali vitamini še niso dokončno raziskani, vendar imajo svoje specifične (posebne) učinke; po njih (namreč dejstvih) jih ravno razlikujemo in označujemo njihovo vrednost.

Pismo »na vruga«

O božičnih praznikih se rado zgodi, da pridejo na pošto pisma, naslovljena »na ljubega Boga«. V teh pismih prosijo navadno otroci Boga, naj jim kaj prinese za božič.

Letos pa je prišlo na pošto v Parizu pismo »na vruga«. Uradniku se je ta naslov zdel precej

če bi za to delovala kakšna stanovska organizacija, oziroma če bi se trgovina s hmeljem pri nas odigravala po pravičnih trgovskih principih.

Mi stojimo na prelomu svetovnega gospodarskega življenja. Ono, kar je prav za prav že za nami, je bil gospodarski liberalizem, ono kar je pred nami, je združeno gospodarstvo. Celotno gospodarsko življenje se bode preusmerilo v tej smeri, zato je potrebno, da se za bodočnost temeljito pripravimo. Onih 20% različnih stanov, katere sem že poprej omenil, je prilično pripravljenih in so pred kmetom velik korak naprej predvsem zaradi tega, ker imajo ti stanovi svoje stanovske organizacije že urejene, medtem ko je kmet vse do danes stanovsko še neorganiziran. Pravim naš kmet, pri tem pa poudarim, da je naša kmetijska mladina občutila potrebo po stanovski organizaciji že pred tridesetimi leti, ter je v teh desetih letih organizatorno pa tudi miselno krepko napredovala. Letos, ob priliki desetletnice obstoja naših mladinskih kmetijskih organizacij v Ljubljani se je zbralo nad deset tisoč kmetijskih fantov in deklet iz vse banovine, ki so pri tej priložnosti najkrepkeje poudarili svoj stanovski ponos, povedali so pa tudi, da niso last nikogar, da ne služijo nikomur ter da hočejo pomagati do zmage stanu, kateremu sami pripadajo. Ali boste stali vi starejši ob strani? Ali boste pustili, da se samo mladina bori za zmago stanovske misli? Ne, vaša dolžnost je, da tudi vi krepko zaorjete brazdo, iz katere naj vzkljuje lepše življenje

nenavaden. Zato je pismo odprl. V pismu pa je stalo:

»Ljubi vrug, bodi tako dober in oglasi se na božični večer pri nas in odnesi s seboj mojo vzgojiteljico! To bi bilo moje najlepše božično darilo!«

Staro jajce

V pokrajini Teksas (Zedinjene države) so našli nedavno jajce, čegar starost cenijo na 225 milijonov let. Jajce je izlegla neka prastara žival, ki je že davno izumrla. Jajce je še čisto dobro ohranjeno.

Nekaj za gospodinje

Noben človek ni nezmotljiv in tudi gospodinjam se kaj rada primeri zlasti pri kuhi kakšna nezgoda. V takih slučajih pa gospodinja ne sme izgubiti glave.

Prav rado se gospodinjam pripeti, da kakšno jed presolé. To se rado zgodi posebno pri juhi, bodisi mesni, bodisi umetni.

Presoljena juha pa se da popraviti s tem, da deneš v juho nekaj koščkov krompirja, da se kuha v juhi. Krompir ima to lastnost, da odlišno sol prevzame.

Lahko pa tudi pokriješ posodo, kjer se kuha juha, za večkrat prepognjeno mokro krpo. Krpo pa je treba večkrat zmočiti. Para, ki se dviga iz lonca, se vsesa s soljo vred v krpo.

Če pa juha ni preveč presoljena, jo lahko popraviš s koščkom žganega sladkorja, ki ga vržeš v juho.

Če se kakšna jed prismođi, je ne smeš nikdar zmešati z onim gorenjim delom, ki je še dober. Kar je dobrega zgoraj, to odlij v svežo posodo, svežo posodo pa pregrni z mokro krpo, ki potegne neprijetni duh nase. Kar pa je prismojenega, to je izgubljeno. Lonec s prismojeno jedjo očistiš, če ga napolniš z vodo do primerne višine, v vodo pa prilij nekaj jesiha ali pa jo osoli. Voda naj nekaj časa vre in kar se je prismođilo, kmalu samo odstopi. Od prismojene pečenke odreži prežgane dele proč, pečenko pa daj v krop in kuhaj četrt ure. Nato pomaži pečenko z gorčico in jo položi zopet v vročo mast, kjer naj se duši dalje. V sok pa nareži nekaj čebule, ki odvzame zadnji ostanek neprijetnega duha.

in boljša bodočnost celokupnemu našemu kmečkemu narodu.

Naloge, katerih rešitev je brezpogojno potrebna, so pereče in aktualne. Drugi stanovi vam jih ne bodo postavljali, še manj reševali. Zato je potrebno, da primete svojo usodo sami v svoje roke. So ta vprašanja odločilnega pomena za vse bodoče življenje našega kmeta. Ugotavljam, da je proračun kmetijskega ministrstva absolutno premalo upoštevan, ko znaša v celoti komaj 2% celotnega proračuna, mesto da znaša v Jugoslaviji, kot izrazito kmetijski državi vsaj 10 do 15% celotnega proračuna. Z državno pomočjo bi bilo potem mogoče visoko dvigniti kvaliteto naših produktov, da bomo lahko konkurenčni v mednarodnem boju za svetovna tržišča. Razmišljati bo treba o socializaciji zdravniške in živinozdravniške službe, razmišljati o obveznem zavarovanju zoper elementarne nezgode: toča, požar, povodenj, itd., kar se vse naj prevede v okviru posameznih banovin. Razmišljati bo treba o starostnem zavarovanju, predvsem pa bo potrebno pripraviti vse predloge za oživotvorjenje onega, kar bo dalo celotnemu delu zakonite osnove: izdejstvovanje zakona o kmetijskih zbornicah.

Vse to delo in vsa ta vprašanja čakajo na rešitev, rešitev sama pa leži v vas. Posameznik ne zmore nič. Vsi skupaj pa vse. Zato kmetje: V slogi je moč! Kmetje, organizirajte se v svoji strogo stanovski organizaciji, v

zvezi slovenskih kmetov!

(Konec)

Zajčja pečenka. Divjega zajca oderi, hrbel pa nadevaj (nabodi) s prekajeno slanino. Tako pripravljen kos deni v peko (ponev), kjer prideneš še nekaj jesiha, vode, soli, popra, raznih dišav, lovorikovo pero, čebule in zelene, peteršilja, korenja in nekaj masti. To daj na ogenj in peči dobri dve uri; med pečenjem pa meso večkrat obrni in zalivaj s sokom. Če se sok skuha, dodaj vode. Pol ure prej, predno je pečenka gotova, jo zalij s četrt litrom smetane in jo potrosi s tenko rezano citronovo lupino. Potem napravi svetlo prežganje in ga daj na meso. Vse skupaj naj dobro prevre, potem pa daj pečenko v dolgo skledo in jo zalij s precejenim sokom. Tako pripravljen zajec je boljši kakor »pacan«.

Dobro krompirjevo solato pripraviš, če zmešaš trdo kuhano rumenjaka z dvema žlicama dobrega olja prav dobro, potem pa dodajaj počasi 1 do 2 žlici jesiha, nekaj popra, soli, gorčice in drobno zrezane čebule. Vse to dobro premešaj in stresi na tenko narezan krompir.

Mešana solata. Skuhaj primerno količino krompirja, olup in zreži na tenke rezine in daj hladiti. Skuhaj v drugih posodah še nekaj zelene in fižola. Tudi zeleno nareži tenko. Krompir, zeleno, fižol, nekaj kislih kumaric in dve ali tri trdo kuhana, narezana jajca zmešaj, skupaj polij z jesihom in oljem in popopraj in posoli.

Dobro testo za krafe: 20 dek moka, 17 dek surovega masla, 7 dek stolčnega sladkorja, 2 rumenjaka in 1 žlica smetane zmešaj in napravi testo.

Razno

Ogromni zakladi bivših turških sultanov

Kakor poročajo nizozemski časopisi, je turška vlada naprosila nekega znanega nizozemskega draguljarja, naj pregleda in preceni dragulje bivših turških sultanov, ki se nahajajo v zakladnici v Carigradu.

Nizozemskim časopisom je povedal draguljar po svojem povratku prav zanimive stvari o bajnih zakladih, ki leže v zakladnici, katera je zavarovana z več kot meter debelimi oklopnimi zidovi.

V zakladnici so shranjeni dragulji v steklenih posodah, ki so postavljene ob stenah. Tam so zbrani diamanti, briljanti, rubini in safirji neverjetne velikosti in lepote. En sam smaragd je dolg 12 centimetrov in je pretvorjen v držalo bodala. Krona cesarja Murada IV. ima 20.000 biserov in 40.000 rubinov. Neka ovratna verižica ima vdolan kot oreh debel diamant, v neki sablji pa je vdolan kot kurje jajce velik safir. Neka verižica pa je sestavljena iz samih rubinov, ki tehtajo 2 kilograma.

Vsi ti dragulji so vredni nad 100 milijonov holandskih goldinarjev!

V prestolni dvorani pa stoji prestol, nad katerim visi smaragd, ki je 30 centimetrov dolg, 14 centimetrov širok in 5 centimetrov visok. Ta smaragd cenijo na 10 milijonov holandskih goldinarjev.

Vse te dragocenosti namerava baje sedanja turška vlada prodati.

Baťa podpira letalstvo

Znana tvornica Bafa ne izdeluje samo obuv, ampak podpira z znatnimi denarnimi sredstvi tudi letalstvo, zlasti letalstvo na jadra (brez motorja). Danes ima Bafa najbolj dovršeno tvornico letal na jadra na Češkoslovaškem. S svojimi izdelki je pa letala na jadra tudi silno pocenil; prej je veljalo tako letalo okoli 12 do 14 tisoč dinarjev, Bafa pa prodaja danes letala

ravno za polovično ceno; kdor pa dobi še Bafino podporo, dobi letalo že za 2000 dinarjev.

Bafa pa skrbi tudi za naraščaj pilotov (vodnikov) za letala na jadra in vzdržuje za bodoče pilote posebno šolo, iz katere je izšlo do danes že okoli 100 izvrstnih pilotov. Skrbi pa tudi za naraščaj pilotov za motorna letala in je tudi ta njegova šola dosegla že izvrstne uspehe.

Proces zaradi zločina v Marseilleu

bo po vsej priliki šele maja meseca. Našo kraljico-mater bo zastopal pri procesu bivši francoski minister za zunanje zadeve Pavel Boncour (reci Bonkúr), ki je ob enem sloveč odvetnik. Boncour se je te dni mudil v Marseju in preštudiral vse akte, predlagal pa je preiskovalnemu sodniku, naj zahteva še enkrat izročitev dr. Paveliča in Kvaternika od Italije, ker Italija izročitve obeh še ni doslej izrečno odklonila.

Zlata igla obuja mrliče

V Newyorku in v Chicagu so doslej obudili v življenje okoli 200 »mrličev«, in sicer z zlato iglo, ki vzbuja električne udarce.

To iglo so izdelali pred 2 leti s sredstvi, ki jih je dala neka posebna ustanova. Po dolgotrajnih raizskovanjih so spoznali, da se nahajajo na desni strani srca posebne celice, ki izravnavajo utripanje celega srca. Zlata igla ima to sposobnost, da nadomesti delovanje teh celic.

Če neha srce utripati in če zabodemo zlato iglo v srce v prvih 90 sekundah po končanem utripanju, je možnost obnove utripanja s pomočjo zlate igle 80 odstotna. Od 90 sekund do 5 minut po končanem utripanju znaša možnost obnove utripanja srca 70 odstotkov. Kasnejša uporaba pa je toliko manj zanesljiva, kolikor kasneje rabimo zlato iglo.

Predrzen minister

V francoskem parlamentu so te dni razpravljali o zakonskem načrtu, da bi vlada kupila od kmetov vse žito, kar ga do 1. julija l. 1935. ne bi prodali, po določeni ceni, ki bi dosegala povprečno tržno ceno zadnjih mesecev.

O tem predlogu se je vnela živahna razprava. V razpravo je posegel tudi predsednik vlade Flandin (reci: Flanden), ki je rekel med drugim:

»Zelim naglasiti, naj bi se vsak Francoz zopet zanašal náse in na samega sebe, kakor nekoč, ko je delal po lastni pameti in ko ni pričakoval sleherne rešitve in vsega od zunaj in od državne podpore!«

Ne vemo, kaj je gospod minister s svojimi besedami dosegel; zdi se nam pa, da mož, ki bi tako govoril n. pr. pri..., ne bi bil nikdar več izvoljen niti za občinskega odbornika!

Minister Flandin pa je živ dokaz, da še žive na svetu ljudje, ki se resnice povedati ne boje!

Požrtvovalni Nemci

Gospodarska stiska tudi Nemčiji ni prizanesla in tudi v Nemčiji vlada še kljub velikim javnim delom huda brezposelnost. Zato je vlada določila preteklo nedeljo za poseben »nabirni dan« za nabiranje prostovoljnih darov za reveže, da bodo vsaj za božične dni preskrbljeni. Darove so nabirali najvišji državni dostojanstveniki na ulicah, pomagalo pa jim je na tisoče prostovoljnih pomočnikov in pomočnic. Nabrali so pa v 5 urah nad 3 milijone mark ali skoro 50 milijonov dinarjev.

Po svetu

Huda železniška nesreča v Ameriki. Pri mestu Montgomery v Zedinjenih državah je te dni pri delavskem vlaku, ki je vozil rudarje na delo, eksplodiral kotel. 15 rudarjev je bilo mrtvih.

Zima in mraz v Zedinjenih državah. Na severozapadu Zedinjenih držav je nastopila tako huda zima, da je doslej zmrznilo okoli 30 oseb. Toplomer kaže do 40 stopinj pod ničlo.

Vse za vojno! Angleški listi poročajo, da bo letalsko ministrstvo pojačilo zračno brodoge Anglije s 500 lovskimi letali, ki razvijajo brzino do 500 kilometrov na uro.

55 letnico mašništva papeža Pija XI. so praznovali v Rimu na sveti večer.

Nesreča na praznike. Med božičnimi prazniki je bilo v Zedinjenih državah 26 ubojev, 12 oseb je utonilo, 7 letal pa se je ponesrečilo. Avtomobilske nesreče so zahtevale 88 življenj. V Angliji pa so istočasno razne prometne nesreče zahtevale 18 žrtev.

Nad 1000 velikih strojev ima na razpolago češkoslovaška državna cestna uprava za gradnjo novih in za popraviljanje in vzdrževanje starih cest.

381.000 otrok bodo letos cepili proti davici (difteriji) na Moravskem.

Šport v Rusiji. V sovjetski Rusiji imajo 1.800.000 nogometašev; tenis igra 120.000 ljudi, lahko atletiko goji nad 2 milijona, težko atletiko pa 150.000 oseb. Vaditelje vzgajajo 4 visoke šole in 24 športnih tehniških šol. V Moskvi imajo 2 velika štabiona, enega za 150.000, drugega pa za 100.000 oseb.

25 letnico vladanja angleškega kralja bodo slovesno praznovali v Londonu letos 6. maja. Na posebno kraljevo željo pa ne bo pri tej priliki nič potratnih prireditev.

Nov papeški denar. Papeževa država bo dala letos nakovati za 1 milijon lir drobiža iz srebra, niklja in bakra. Kasneje bodo kovali tudi zlatnike.

Časnikarji — srečni dediči. V Angliji je umrl te dni lastnik velikega časopisnega podjetja Ridelli, ki je zapustil vse svoje ogromno premoženje, nad pol milijarde dinarjev, raznim časnikarskim ustanovam.

Svoje ime »Perzija« je izpremerila perzijska država v »Iran«.

119 oseb je sovjetska vlada obsodila na smrt zaradi suma, da so sodelovali pri atentatu na Stalinovega prijatelja Kirova.

Nova afera na Francoskem. V Parizu so prijeli zopet nekega sleparja, ki je po primeru Staviskega poneveril milijonske zneske raznim osebam.

Gripa v Newyorku. V Newyorku se je začela širiti gripa tako močno, da so vse bolnišnice prenapolnjene.

Okoli 440 trgovcev in obrtnikov dela sedaj na Jesenicah na Gorenjskem. To število se bo še dvignilo, kolikor bolj bo naraščal tujski promet.

Elektrifikacija Delenjske. Letos bodo dela za elektrifikacijo tako napredovala, da bodo dobili elektriko vsi kraji do Novega mesta in Krškega in Sevnice, prihodnje leto pa v Belokrajini.

Nad 1 milijon dinarjev je izdal doslej ljubljanski socialno-politični urad za podpore revnim občanom in brezposelnim.

Zaprta pohotnež. Neka služkinja iz Gornjega Medvedjega sela bi bila na praznike kmalu postala žrtev nasilnega pohotneža. Med služkinjo in pohotnežem je prišlo do hude borbe in dekle je nasilneža pošteno opraskalo. Brazgotine so nasilneža tudi izdale in je sedaj že na varnem.

Radio

od 6. do 13. januarja 1935.

Nedelja, 6. januarja: 7.30: O kaktejah (Vigrant Anton) — 4.45: Versko predavanje (dr. Regalat Čebulj) — 16.00: Sv. Trije kralji (Vombergar) — božična igra.

Ponedeljek, 7. januarja: 19.00: Pravna ura (dr. Knaflič).

Torek, 8. januarja: 12.15: Zbor donskih kolkov na ploščah — 18.20: Kako naj se opremi nevesta (ga. Minka Krofta) — 20.10: Slovenske božične pesmi v duetu, pojeta gđ. Rudolfova in Korenčanova.

Sreda, 9. januarja: Pogovor s poslušalci (prof. Prezelj).

Četrtek, 10. januarja: 18.20: Smuška ura ljublj. zimskošportnega podsaveza.

Petek, 11. januarja: 11.00: Prenos vaše pri-sege na Oplenac (Vekoslav Mlekuž) — 18.00: Iz filozofije (dr. France Veber).

Sobota, 12. januarja: 18.15: Aktualnosti (Ludvik Mrzel) — 20.00 Zunanji politični pregled (dr. Jug) — 20.30: Makso Reš poje kuplete, vmes harmonika solo, g. Edvard Kovač.

Sejmi

6. januarja: Kostel pri Kočevju.
7. januarja: Smartno pri Litiji, Zerovnica, Krka, Nova cerkev, Šmarje pri Jelšah.
8. januarja: Metlika.
10. januarja: Zalog.
11. januarja: Planina na Štajerskem.
12. januarja: Ljutomer.

Kmetje v drugih državah

odločajo v svojih stanovskih vprašanjih vse sami, pri nas pa samo v malenkostih. Zato nam je živiljensko potrebna stanovska organizacija.

Čuvajmo Jugoslavijo!

Vrednostni papirji

2½ % Vojna škoda	Din 336—337
7 % investicijsko posojilo	Din 69—71
7 % Drž. hipotek. banka	Din 65—67
6 % begluške	Din 54—56
4 % agrarne	Din 40—41
7 % Blair posojilo	Din 55—56
8 % Blair posojilo	Din 66—67
Privilegirane agr. banke	Din 230—234

Valute

1 ameriški dolar	Din 33'90
1 nemška marka	Din 13'70
1 švicarski frank	Din 11'10
1 angleški funt	Din 169—
1 francoski frank	Din 2'25
1 češkoslovaška krona	Din 1'42
1 italijanska lira	Din 2'92

Tem kurzom, ki veljajo za čas od 15. maja 1934, se mora do nadaljnje odredbe dodati še 28½ % na ime »prima«.

Avstrijski šiling v privatnem kliringu 8'20 dinarjev.

KMETJE!

Ako imate kaj naprodaj, ako hočete kaj kupiti, ali česa iščete, inserirajte to najprej v svojem „Kmetškem listu“! — Cena malim oglasom je samo 1 dinar za besedo.

Najvarneje in najbolj naložite denar pri

HRANILNICI KMEČKIH OBČIN V LUBLJANI

Miklošičeva cesta št. 19
Ustanovljena 1911
(Palača Vзаjemne zavarovalnice)

Telefon št. 21-83. — Poštni predal 297.
Poštni čekovni račun št. 10.545.

ki je edino pupilarno varen zavod kmečkih občin. Za varnost jamči 16 kmečkih občin ustanovitelj z vsem svojim premoženjem in vso davčno močjo. Nalagajte svoj denar v ta zavod, kjer je denar najbolj varen. Hranilne vloge obrestuje po 4½ % vezane na 3 mesece po 5 %. Rentni davek plačujejo vlagatelji sami. V to hranilnico nalagajo sodišča in občine ter župni uradi denar mladoletnih, skrbilencev, preklicancev, ustanov in drugih javnih zakladov, varščin in zapuščin. Posojuje svoj denar na posestva in občinam proti amortizaciji in na menice proti mesečnemu odplačevanju. Hranilnica je pod nadzorstvom kralj. banskega komisarja.

EKONOM

I. Z. Z. O. Z.

v Ljubljani
Koločvorska ulica 7
(v lastni hiši)
Telefon interurban 25-06

Dobavlja vse deželne pridelke, kakor: pšenico, rž, ječmen, oves, koruzo, ajdo itd. Mlevske izdelke: pšenični zdrob, pšenično moko, rženo moko, ajdovo moko, koruzno moko, koruzni zdrob, pšenično in koruzno krmilno moko, pšenične otrobe, ješprenj, kašo. Poljske pridelke: krompir, fižol, zelje, sadje, seno in slamo. Stalna zaloga vseh umetnih gnojil (rud. superfosfata, kalijeve soli, Tomasove žindre, nitrofoskala, apnenega dušika, čilskega solitra itd.), cementa in drugo glavno zastopstvo za Slovenijo opekarne „Ilovac“, Karlovac, za vse vrste zidne in strešne opeke.

DENAR naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu

KMETSKE HRANILNI IN POSOJILNI DOM

reg. zadr. z neomejeno zavezo

v LUBLJANI, Tavčarjeva (Sodna) ulica št. 1

Telef. št. 28-47. Rač. pošt. hran. št. 14.257. Brzjavni: „Kmetški dom“ Žiro rač.: Narodna banka

VLOGE na knjižice in tekoči račun obrestuje po 4%, brez odpovedi, po 5%, pri tromesečni odpovedi. — **JAMSTVO ZA VLOGE** presega večkratno vrednost vlog. Strankam vidi brezplačno poštne položnice za nalaganje denarja. Vložne knjižice drugih zavodov sprejema brez prekinjenja obrestovanja. — **POSODILA** daje na poroštvo, na vknjižbo in na zastavo premičnim in vrednostnim papirjem in v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji. **BLAGAJNIŠKE URE:** Ob delavnikih od 8—12½, in od 3—4½, še ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8—12½ ure.

Podružnici: KAMNIK — MARIBOR

Stanje vlog: Din 35.000.000—. Rezerve Din 1.200.000—.